

Commando's per parachute ingezet in Afghanistan

Leo van Westerhoven
Afbeeldingen: KCT

Een team van Task Force 55 is in juli 2009 met behulp van parachutes ergens in het zuiden van Afghanistan gedropt. Het team bestond uit negen Special Forces (SF) operators van het Korps Commandotroepen (KCT) en een Afghaanse tolk. Ze schreven geschiedenis door de eersten te zijn die sinds zestig jaar weer een 'operationele inzetsprong' maakten.

Normaal worden dit soort speciale operaties en andere bijzondere opdrachten uit het oogpunt van operationele veiligheid als 'staatsgeheim' bestempeld. In ieder geval zolang de missie of operatie gaande is. Ook worden, om de persoonlijke veiligheid te waarborgen, operators van het KCT en die van de Mariniers Speciale Operaties (MSO) compagnie van het Korps Mariniers (Kmarns) altijd onherkenbaar in beeld gebracht. Een naam wordt pas vrijgegeven als een operator het hoogste offer heeft gebracht. Dat deze bijzondere opdracht nu naar buiten komt, heeft alles te maken met het feit dat de inzet van TF 55 in Afghanistan ten einde is.

De para inzet

Ongezien de bewegingen, intenties en sterkte van de Taliban en andere vijandelijk gezinde groeperingen in het gebied in kaart brengen, dat was bij deze operatie de primaire opdracht. Ook moesten de operators voorkomen dat de tegenstander contact kon maken met andere ISAF-eenheden. Het SF-team zou daarom als eerste element ingebracht worden, diep in vijandelijk gebied. Een unieke operatie waarbij het verrassings-element de doorslaggevende factor was. De tegenstander moest tot op het laatste in het ongewisse blijven. Inzet per voertuig of helikopter bleek geen optie. Spotters en/of het rotorgeluid van de helikopters zouden hun komst kunnen verraden. Daarom werd besloten om het team 's nachts van zeer grote hoogte per parachute te droppen.

Nog een laatste foto voor vertrek

Klaarmaken voor vertrek

De negen operators sprongen vanuit een C-130 Hercules transportvliegtuig met een aanzienlijk gewicht aan bewapening en uitrusting de inktzwarte Afghaanse nacht in. Eén van de operators nam hierbij de tolk als 'tandem' mee naar beneden. Ze 'vlogen' ongeveer een halve minuut in vrije val richting aarde, voordat ze de valschermen opentrokken. Met deze inzettechniek kan vanaf grote hoogte onopgemerkt een grote afstand worden overbrugd.

De gehele actie werd door twee Nederlandse F-16's begeleid. De vliegers wilden per se mee op deze missie. Vooral omdat het 'eigen jongens' betrof die iets heel bijzonders gingen doen. Ze hebben daarbij ook opnamen van de sprong gemaakt. Beelden daarvan zijn deels op de website van Defensie te vinden. Deze tonen hoe de para's naar hun landingsplaats vallen.

Een operator die aan de operatie deelnam zei achteraf: "Iedereen dacht eigenlijk dat het toch nooit zou gebeuren, maar in Afghanistan blijkt het valscherms op een bepaald moment het beste middel om je mensen te vervoeren. Terug in Roosendaal realiseer je je dat het toch wel heel bijzon-

der is geweest."

De succesvolle waarnemings- en vechtmis-sie, waarbij veelvuldig vuurcontact met de vijand is geweest, duurde ruim drie dagen en vormde een essentiële bijdrage aan de veiligheid van de Afghaanse en ISAF coalitie-eenheden op de grond.

Iedere Nederlandse SF-operator wordt overigens para opgeleid. Dit vindt plaats onder auspiciën van de Defensie Para School van de Opleidings- en Trainingscompagnie Speciale Operaties van het KCT.

De voorgangers

De laatste keer dat Nederlandse militairen een operationele inzetsprong boven vijandelijk gebied maakten, was 10 maart 1949. Die vond plaats tijdens de Tweede Politonle Actie in voormalig Nederlands-Indië. De soldaten behoorden tot de Paragevechtsgroep van het 'Regiment Speciale Troepen'. Dezelfde paracommando's beten ook op 19 december 1948 het spits af met een spectaculaire luchtdlandingsraid op de republikeinse hoofdstad Djokjakarta, waarbij de gehele regering, inclusief Soekarno, in de boeien werd geslagen.

Nauwelijks tien dagen later, op 29 december 1948, werden ze weer gedropt op Sumatra. Ze veroverden daarbij de olievelden bij Djambi. Op 5 januari 1949 waren ze er op Sumatra weer van. Nu bij de gedurfde luchtlandingsoperatie op de olieterreinen bij Rengat en Ajer Molek.

In een tijdsbestek van nog geen drie weken namen dezelfde paracommando's deel aan deze indrukwekkende inzetsprongen. Op 10 maart 1949 voerden ze hun laatste actiesprong uit boven Gading ten zuidoosten van Djokjakarta.

De negen operators van nu mogen net als hun voorgangers, die in Indonesië een sprong in vijandelijk gebied maakten, de

Na tussentijds kort in een operationele luwte geplaatst te zijn, werden de operators van het KCT en het Kmarns in mei 2009 opnieuw naar Uruzgan gedirigeerd, nu als TF 55. TF 55 maakte nu deel uit van de *Combined Joint Special Operations Task Force, Afghanistan* (CJSOTF-A) dat direct onder Commandant-ISAF in Kabul valt en vervolgens onder Commandant-Regional Command (South) in Kandahar. Hun voorgangers, de *Vipers*, vielen direct onder de Nederlandse Commandant van TFU.

De operators, afkomstig van het KCT en Kmarns, die afgelopen jaren in Afghanistan zowel bij SFTG Viper als TF 55 actief waren, zijn van onschatbare waarde geweest voor

De operationele vrije val wing

zwaar gevochten, soms uren lang. In één zo'n vuurgevecht, in september 2009, werd commando korporaal Kevin van de Rijdt dodelijk getroffen. Kevin is een van de 24 omgekomen Nederlanders militairen in de vier Nederlandse jaren in Zuid-Afghanistan. Andere missies waren gericht op *IE-facilitators*, individuen die bremmbommen in elkaar zetten of onderdelen daarvoor aanleveren. De operators opereerden daar met kleine *Aladin* en *Raven* onbemande minivliegtuigjes, die ze zelf bij zich hadden. Maar ze werkten ook met grote onbemande vliegtuigen als de *MQ-1 Predator* en *MQ-9 Reaper*. De sniperteams, die vanuit een 'overwatch' en andere observatieposten soms dagenlang de omgeving afspeurden, zijn ook veel ingezet.

Zo'n beetje alle vaardigheden en wapensystemen die operators van het KCT en MSO in huis hebben, zijn in Afghanistan gebruikt.

Dat ze daarbij vaak onder extreme omstandigheden opereerden, blijkt naast deze negen genoemde 'operationele vrije val wings' ook uit de Militaire Willemsorde voor kapitein Kroon, 12 dapperheidsonderscheidingen, 2 Eretekens voor Verdienste en het Bronzen Schild voor 108 Commandotroepencompagnie.

Ervaringen borgen

Nu zijn de operators, na vier jaren van vechten, opbouwen en heel veel actie weer teruggekeerd naar de thuisbases in Roosendaal en Doorn. Daar zullen de operators de dagelijkse *skills & drills*, de verschillende ploegspecialisaties en het materieel weer op orde brengen. Ook zullen ze ervoor waken dat alle lessen die ze daar hebben geleerd, geborgd worden voor de toekomst! ◀

Overwatch

Special Forces in Afghanistan, 2006 (Voorgrond kapitein Kroon). Bron: Defensie

'operationele wing' dragen. Alle negen operators ontvingen de 'operationele vrije val wing' op 15 december 2009 uit handen van oud-paracommando kapitein b.d. Siem Boons. Zelf heeft hij ook gesprongen tijdens de vier inzetsprongen in voormalig Nederlands-Indië. Hij is dus één van de weinige dragers van het bijzondere vaardigheidselement c.q. erkenningsteken.

SF in Afghanistan

De Nederlandse SF-eenheden zijn al sinds 2002 operationeel in Afghanistan. In dat jaar werd een verkenningsseenheid van het KCT naar de hoofdstad Kaboel gestuurd. Later verplaatsten ze naar de zuidelijke provincie Kandahar. Uiteindelijk steeg het aantal militairen tot boven de 200, inclusief de crews van de CH-47D 'Chinook' transporthelikopters die hen richting inzetgebied vlogen. Toen in 2006 het gros van de Nederlandse troepen in Kamp Holland en Camp Hadrian neerstreek, gingen de SF-operators mee en werden samen met operators van de MSO als Special Forces Taskgroup (SFTG) 'Viper' vast onderdeel van Task Force Uruzgan (TFU).

het succes van de missie. Ze hebben aan de lopende band verkenningen uitgevoerd, inlichtingen verzameld en *High Value Targets* uitgeschakeld. Ze waren daarbij actief tot in de randgebieden van Uruzgan. Dat had effect op de veiligheidssituatie in de provincie. De SF-ploegen van TF 55 werkten daarbij vaak samen met *special response teams* van het Afghaanse leger. Deze nationale SF-eenheden werden door henzelf opgeleid en van uitrustings voorzien. Daarnaast trokken ze soms tijdens missies op met externe *enablers*. Dit konden genisten zijn vanwege de dreiging van bremmbommen en/of artilleristen met mortieren voor de indirecte vuursteun. Toch voelden ze zich pas echt in hun element als ze op pad gingen in kleine groepen. Zo zijn ze te allen tijde in staat militair en politiek riskante operaties met chirurgische precisie uit te voeren.

Acties

De tijd dat operators buiten het prikkeldraad vertoefden, varieerde van een enkele dagen tot soms wel twee weken. Daarbij werd contact gemaakt met de lokale bevolking, eerste hulp geboden, maar ook